

Kopieringsblad

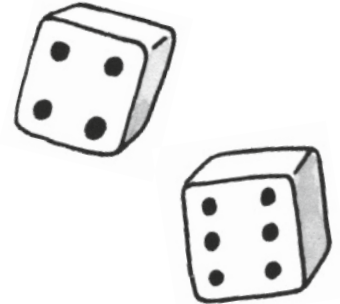
Komplement till Tummen upp! Matematik kartläggning åk 3

Miniräknare	Extra 1
Symmetri	Extra 2
Hur mätte man längd förr?	Extra 3
Hur vägde man förr?	Extra 4
Klockan	Extra 5
Enhetsspelet	Extra 6
Arbeta vidare	3:1–3:26

Miniräknare

1. MATERIAL: två sexsiffriga tärningar och två miniräknare

Kasta två tärningar. Vilket tvåsiffrigt tal får du?
Knappa in det i miniräknaren. Din kompis gör likadant och använder sin miniräknare. Turas om att kasta tärningarna. Varje tvåsiffrigt tal som du får adderar du det med talet som miniräknaren visar. Vem kommer närmast 200 först? Tänk på att med siffrorna 1 och 6 kan du bilda talet 16 eller 61!

2. Är det rimligt? Ringa in vad du tror. Kontrollräkna med miniräknare.

- a. En tennisboll kostar 25 kr. 7 tennisbollar kostar 225 kr.

JA NEJ

Miniräknare: 7 tennisbollar kostar _____kr.

- b. Ett kilo äpplen kostar 15 kr.
Jag kan köpa 9 kilo äpplen om jag har 100 kr.

JA NEJ

Miniräknare: 9 kilo äpplen kostar _____kr.

- c. Emmas mamma bakar 40 bullar. I varje påse lägger hon 5 bullar.
Hon behöver 8 påsar.

JA NEJ

Miniräknare:

Till 40 bullar behöver Emmas mamma _____påsar.

- d. Max ska köpa en ny innebandyklubba.
Klubban kostar 390 kr och Max har 340 kr.
Max saknar 150 kr.

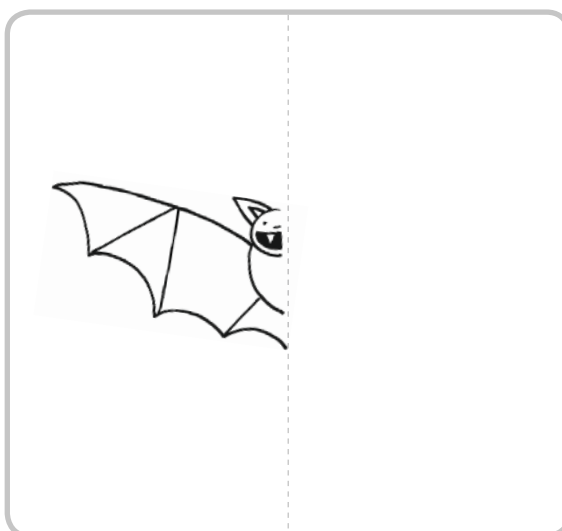
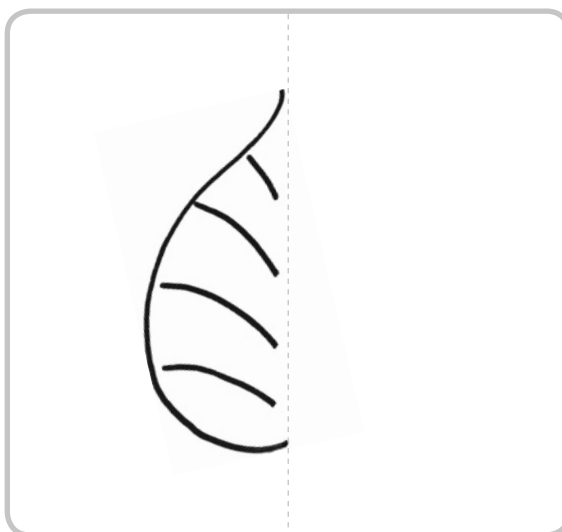
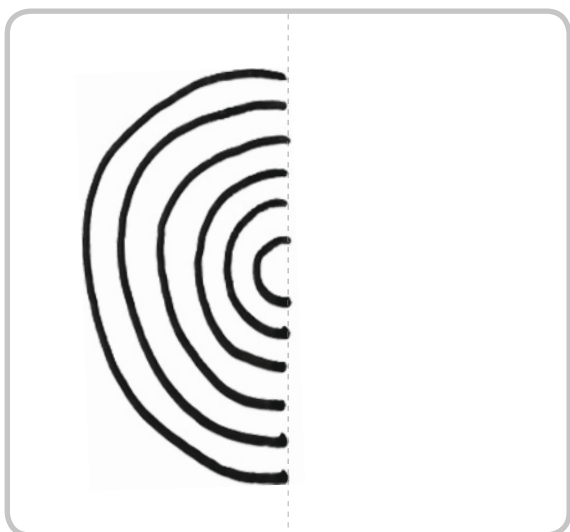
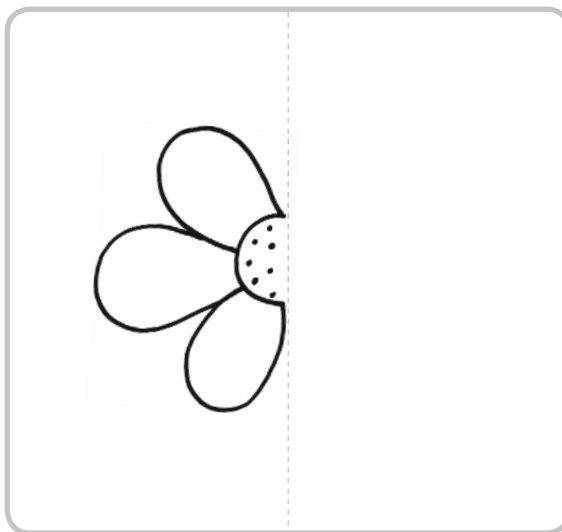
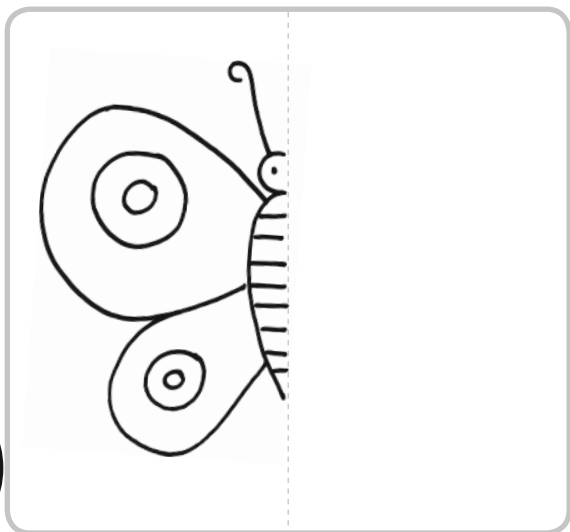
JA NEJ

Miniräknare: Max saknar _____kr.

Symmetri i naturen

1. Rita färdigt bilderna. Det ska vara lika på båda sidor av symmetrilinjen.

2

Hur mätte man längd förr?

Man använde kroppen för att mäta olika längder.

fot

Att mäta med fötter var mycket vanligt i många länder. Svårigheten var att längden på fot varierade mycket i olika länder. Ofta var det kungens fot som avgjorde hur lång längdmåttet fot var. En fot motsvarar numera 29,69 cm. Längdmått fot används fortfarande, t.ex. i USA och Storbritannien.

Man mätte även med händer.

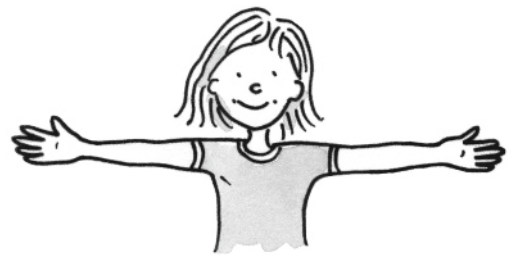
tum

aln

tvärhand

famn

3

Tum är bredden över tummen, 2,47 cm.

Aln är längden från armbågen till långfingerspetsen, ca 60 cm.

Fammåttet är mellan långfingerspetsen från vänster hand till höger hands långfingerspets när båda armarna är utsträckta, 1,78 m. Det är ett gammalt längdmått till sjöss. Famn används också för att ange mängd ved.

Tvärhand är 8–10 cm.

1. Mät med dina fötter. Hur långt är ditt klassrum?
2. Hur många tum är din bänk/ditt bord?
3. Hur många famnar är ditt klassrum?
4. Mät ett hopprep. Hur många alnar är det?
5. En person är 3 alnar och 1 tvärhand. Hur många meter och centimeter är personen?

Hur vägde man förr?

Mark är vårt äldsta viktmått och motsvarade $\frac{1}{2}$ skålpund, dvs. ca 213g. Detta viktmått användes redan på vikingatiden.

Ett uns är en äldre svensk viktenhet med motsvarigheter i flera länder.

Uns bygger på den gamla romerska enheten som motsvarar 27,3 g. I USA och Storbritannien använder man fortfarande ounce, vilket motsvarar ca 28 g.

Ett skeppspund är 170 kg.

Ett lispund är ca 8,5 kg.

Ett skålpund är 425 g.

4

Gamla rymdmått

Förr använde man rymdmättet tunna för både torra och våta varor. En tunna motsvarar en volym mellan 110 och 170 liter beroende vad den innehöll.

Kanna är ett gammalt svenskt rymdmått som motsvarar ca 2,6 liter.

Ett fat motsvarar 60 kannor vilket är ca 157 liter.

Det nuvarande måttsystemet kommer från slutet av 1700-talet när man bestämde att en liter är så mycket som ryms i en kubikdecimeter.

Klockan

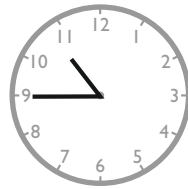
1. Skriv rätt bokstav på raden.

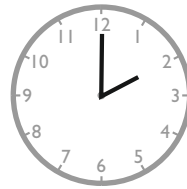
A

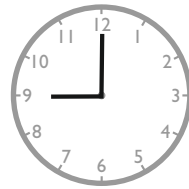
B

C

D

E

F

- a. Klockan är två _____
- b. Klockan är halv sju _____
- c. Klockan är kvart över fem _____
- d. Klockan är kvart i elva _____
- e. Klockan är kvart i sju på morgonen _____
- f. Klockan är nio på kvällen _____

2. Så här kan en dag i skolan se ut.

- a. Vilken tid är det lunch?
_____
- b. Hur många minuter har klassen engelska?
_____
- c. Vilken tid börjar slöjdlektionen?
_____
- d. Vad gör eleverna kl 9.20?
_____

Måndag	
8.10-9.10	Svenska
9.10-9.40	Rast
9.40-10.40	Matte
10.40-11.30	Lunch och rast
11.30-12.00	Engelska
12.10-13.10	Slöjd

Spel åk 3

ENHETSSPEL

Antal spelare: två

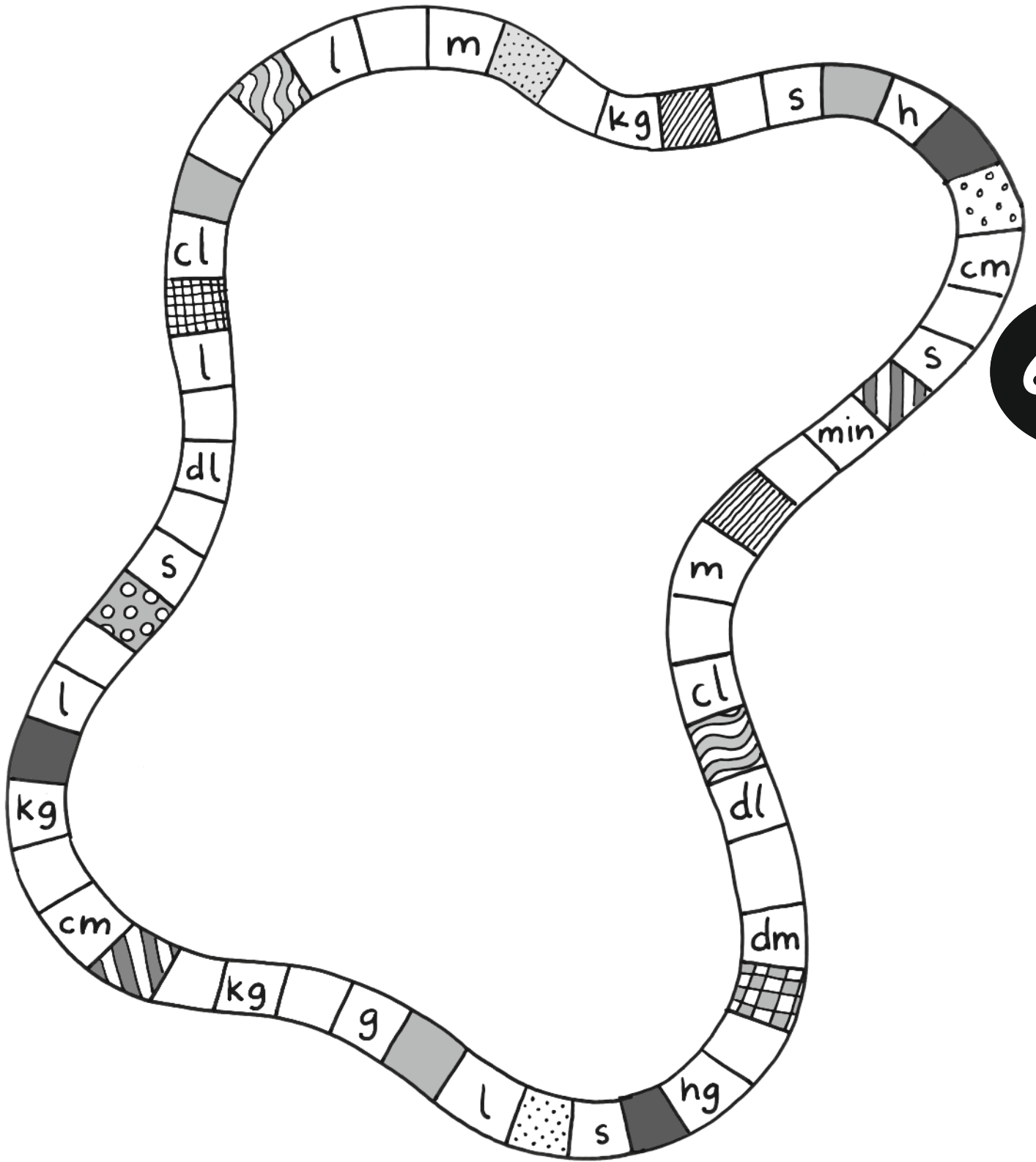
Material: spelplan, två tärningar, två spelpjäser och spelmarkörer

Ställ din spelpjäs i en tom ruta. Kasta två tärningar. Räkna summan eller differensen. Gå så många steg, du får välja vilket håll du vill gå. Om du kommer till en ruta med en enhet så får du ta en spelmarkör och lägga den på din bricka. Om rutan är tom stannar du där och får ingen spelmarkör. Turas om att kasta tärningar. Den som får tre markörer på samma rad, t.ex. längd (m, dm, cm) har vunnit.

6a

Kopiera en bricka till alla elever.

LÄNGD	m	dm	cm
VIKT	kg	hg	g
TID	h	min	s
VOLYM	l	dl	cl

6b

Taluppfattning och tals användning

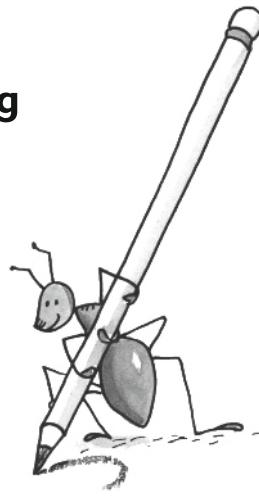
1. Dra streck till rätt tal.

åttiotvå **15**

femton **104**

femhundrafem **82**

etthundrafyra **505**

2. Vad är det för tal?

a. 8 tiotal och 5 ental = _____

b. 2 hundratal, 4 tiotal och 3 ental = _____

c. 5 hundratal, 0 tiotal och 9 ental = _____

d. 3 hundratal, 3 tiotal och 0 ental = _____

3. Vilket värde har siffran 8 i följande tal?

a. 81 _____

b. 18 _____

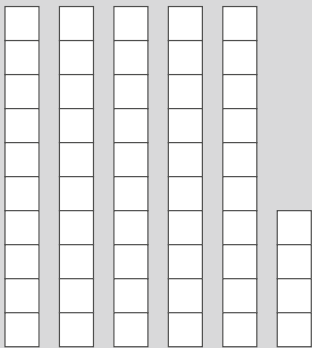
c. 801 _____

d. 8 976 _____

3:1

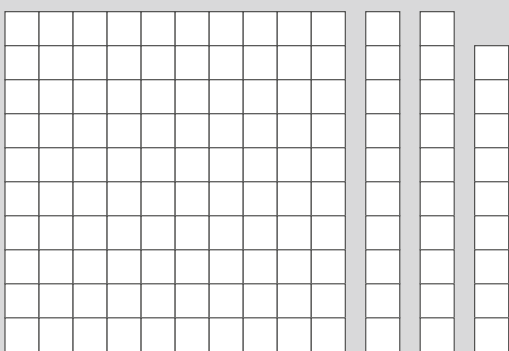
4. Vilket tal är det?

a.

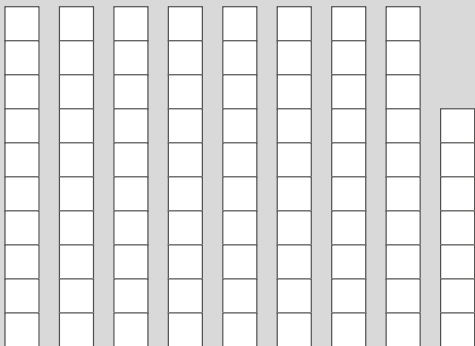
_____

b.

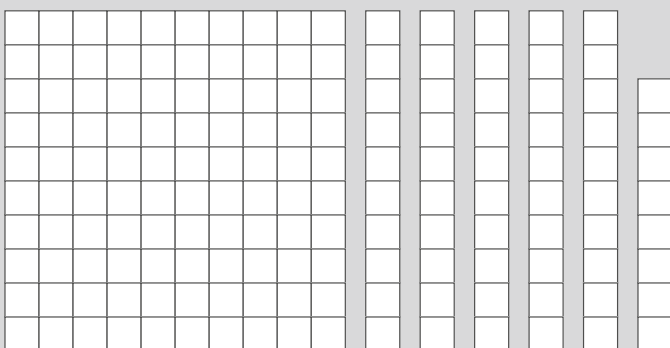
_____

c.

_____

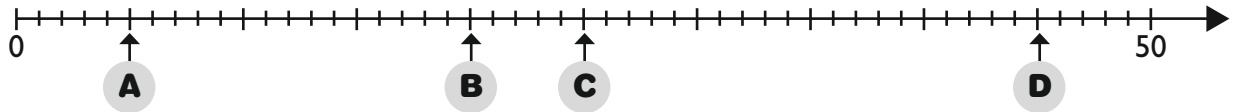
d.

_____

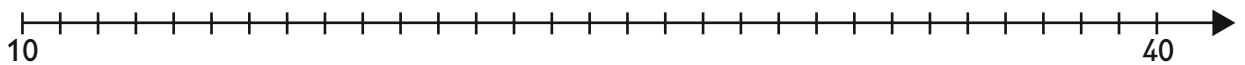
3:2

5. Vilket tal pekar bokstaven på?

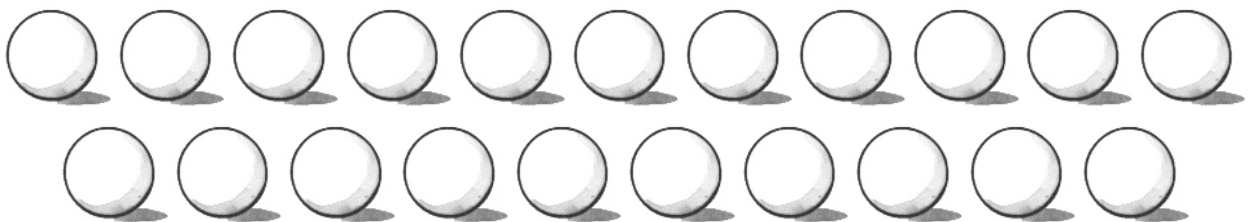

A = _____ B = _____ C = _____ D = _____

6. Markera talen 16, 23, 30 och 37 på tallinjen.

7. Alice, Karl och Ellen delar på 21 kulor.

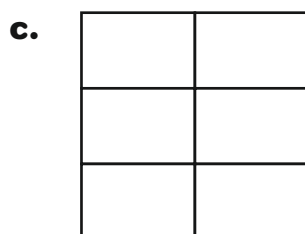

Hur många kulor får de var?

_____

3:3

8. Måla en tredjedel ($\frac{1}{3}$) av figurerna.

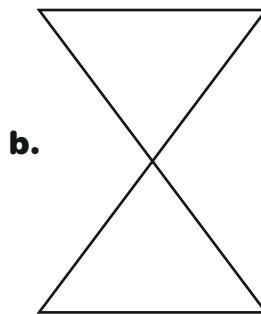
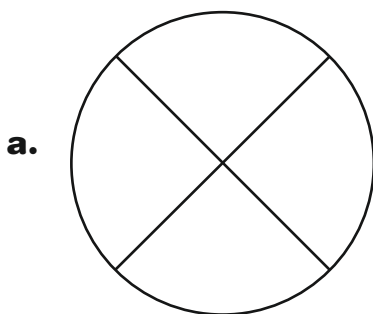

9. Hur mycket av tårtan är kvar?

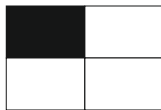
_____

10. Måla $\frac{1}{4}$ av figurerna.

11. Hur många delar är svarta? Ringa in rätt bråktalet.

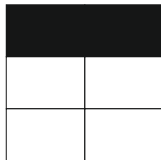
a. $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{3}$

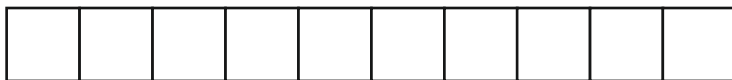
b. $\frac{1}{3}$ $\frac{2}{4}$

c. $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{2}$

12. Måla $\frac{6}{10}$ av figuren.

13. Det var 24 karameller i en påse. Nu är det bara 8 kvar.
Hur många är uppätta? Svara i bråkform.

_____

3:4

14. Räkna.

a. $10 + 8 = \underline{\hspace{2cm}}$

b. $17 - 15 = \underline{\hspace{2cm}}$

c. $21 - 19 = \underline{\hspace{2cm}}$

d. $5 + \underline{\hspace{2cm}} = 21$

e. $25 = 30 - \underline{\hspace{2cm}}$

f. $\underline{\hspace{2cm}} - 8 = 18$

15. Räkna.

a. $16 + 16 = \underline{\hspace{2cm}}$

b. $22 - 11 = \underline{\hspace{2cm}}$

c. $400 - 200 = \underline{\hspace{2cm}}$

d. $102 - 99 = \underline{\hspace{2cm}}$

e. $\underline{\hspace{2cm}} + 99 = 105$

f. $18 + 7 = \underline{\hspace{2cm}}$

16. Välj rätt tecken $+$ $-$ $\cdot$ $\div$

a. $3 \square 7 = 21$

b. $28 \square 7 = 4$

c. $18 \square 9 = 2$

d. $14 \square 2 = 16$

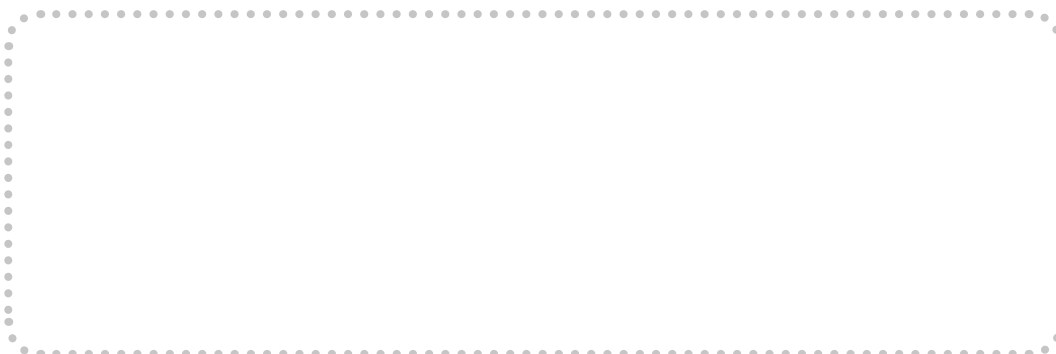
e. $30 \square 15 = 15$

f. $100 \square 2 = 50$

17. Skriv en räknehändelse till $4 \cdot 5 = 20$.

18. Wilma har 27 kr. Rita hennes pengar.

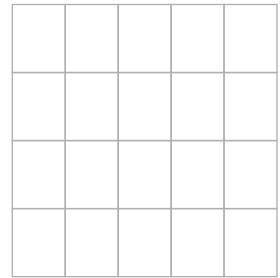
19. Isak har 24 kr och får 15 kr av sin mamma.
Hur mycket pengar har han då? Rita pengarna.

20. Räkna. Visa hur du gör.

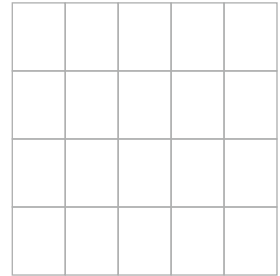
a. $22 + 69 =$ _____

_____

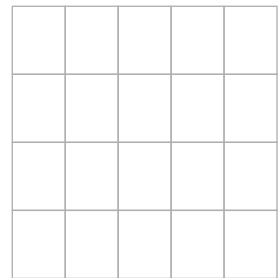
b. $76 - 18 =$ _____

_____

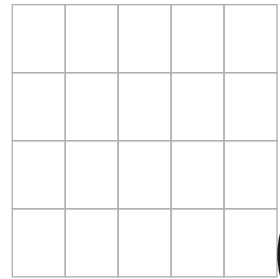
c. $129 + 19 =$ _____

_____

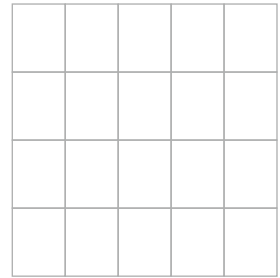
d. $92 - 79 =$ _____

_____

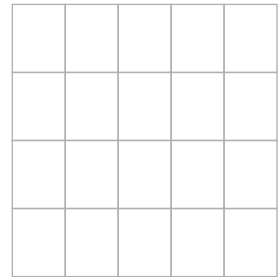
e. $200 + 50 + 250 =$ _____

_____

f. $250 - 51 =$ _____

_____

3:7

- 21.** Det ligger 16 tennisbollar på golvet. Elsa lägger 4 tennisbollar i varje kartong. Hur många kartonger behöver hon?

- 22.** En tennisboll kostar 25 kr. Hur många tennisbollar kan du köpa om du har 100 kr?

- 23.** Max ska köpa en ny tennisracket. Den kostar 399 kr. Nu har Max 350 kr. Hur mycket fattas det?

- 24.** Det kostar 100 kr/timme att hyra en tennisbana. Hur mycket kostar det att hyra två timmar?

- 25.** En vattenflaska kostar 20 kr. Hur många vattenflaskor kan du köpa för 180 kr? Hur kan du räkna ut det? Markera med ett kryss.

a. $180 \text{ kr} - 20 \text{ kr} =$

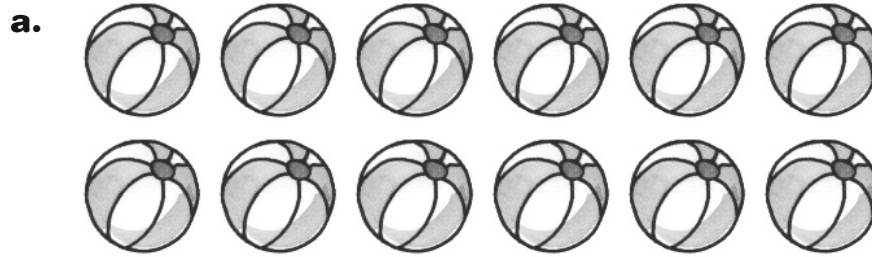
b. $20 \text{ kr} \cdot 180 \text{ kr} =$

c. $180 \text{ kr} + 20 \text{ kr} =$

d. $\frac{180 \text{ kr}}{20 \text{ kr}} =$

26. Vilken multiplikation visar bilden?

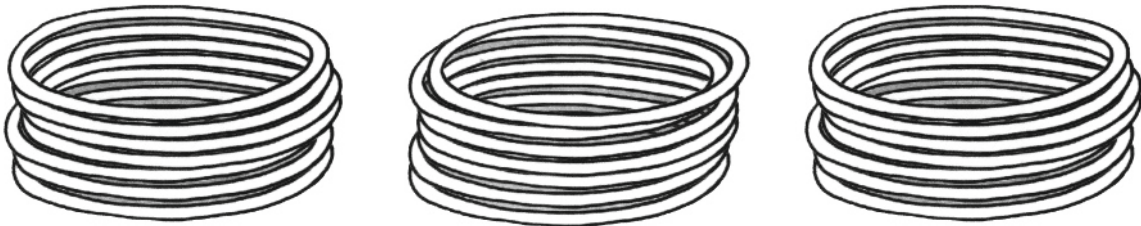

_____ eller _____

b. Hur kan du beskriva bilden med addition?

_____

27. Tänk ut en multiplikations- och divisionsuppgift till rockringarna.

_____ och _____

3:9

28. Hur tänker du när du räknar $103 - 98 = 5$?
Markera med ett kryss.

a. Jag räknar talsorterna för sig.

b. Jag räknar uppåt.

c. Jag räknar neråt.

d. Jag räknar på något annat sätt.

29. Räkna $201 - 198$ på det sätt som du valde i uppgift 28.

---

30. Läraren ska dela 24 elever i fyra lag.
Hur många elever är det i varje lag?

---

31. Fyra elever springer i varje lag. De springer 100 m var.
Hur långt springer laget?

Algebra

1. Fortsätt talföljden.

a. 3, 6, 9, _____, _____, _____, _____, _____

b. 40, 35, 30, _____, _____, _____, _____, _____

c. 28, 32, 36, 40, _____, _____, _____, _____, _____

d. 100, 90, 80, _____, _____, _____, _____, _____

2. Skriv rätt tecken + - =

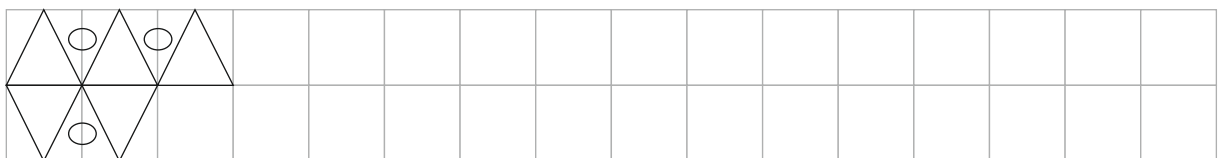
a. 10 7 17

b. 17 8 9

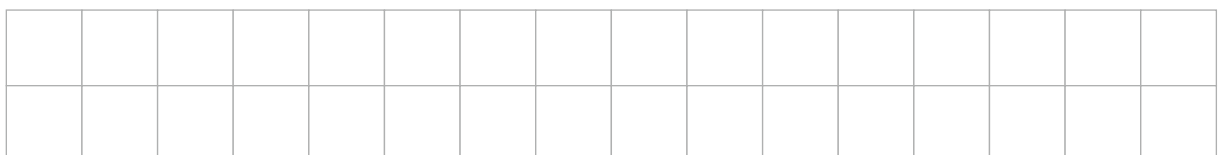
c. 15 6 9

d. 14 12 2

3. Fortsätt mönstret.

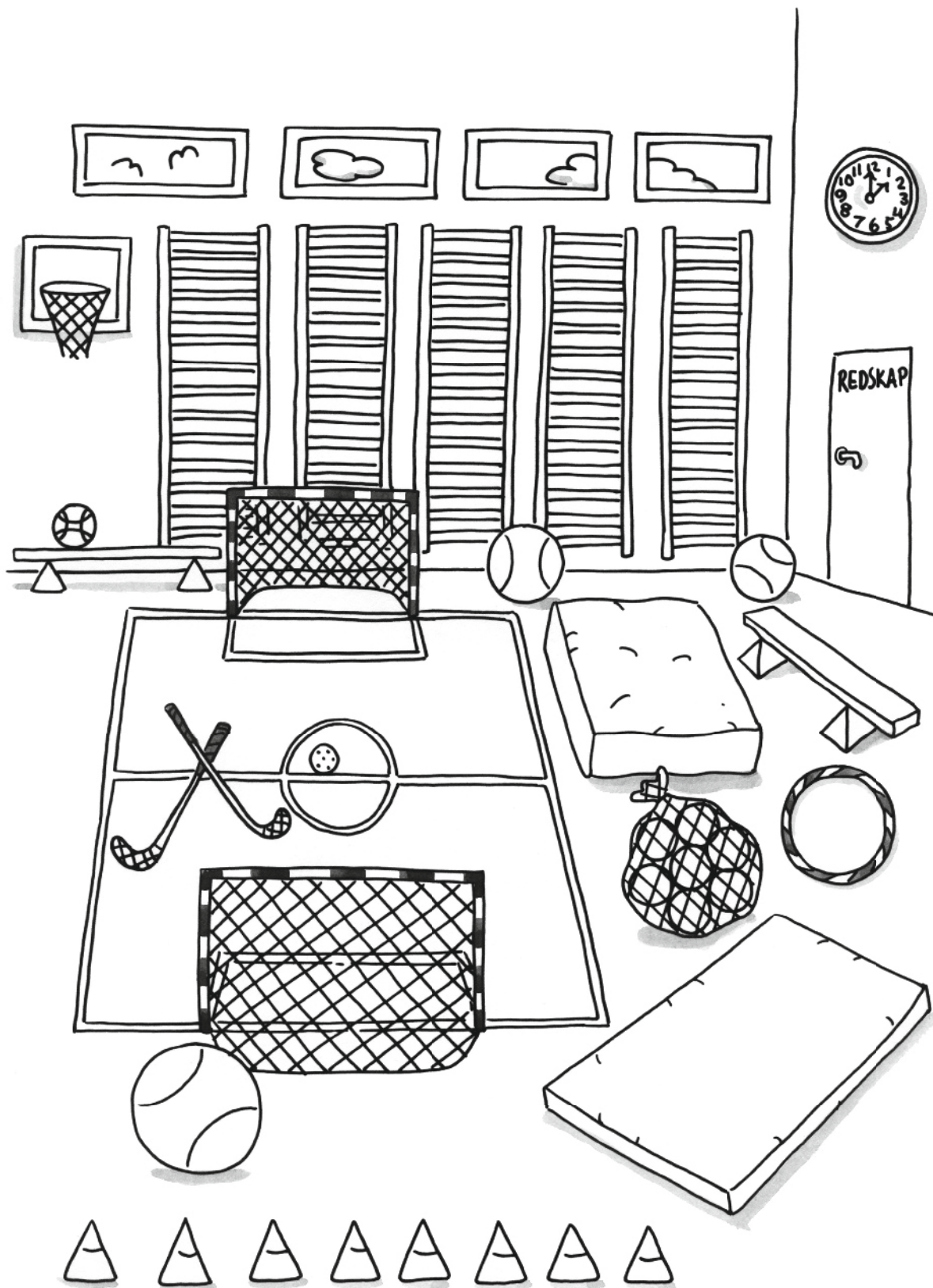
4. Gör eget mönster med cirklar och kvadrater.

3:11

Geometri

1. Måla alla cirklar röda. Måla alla rektanglar blåa.
Måla alla trianglar gula.

3:12

- 2.** Rita en cirkel mitt i rutan. Rita en triangel i varje hörn.
Rita en rektangel över cirkeln. Rita en kvadrat i cirkeln.

- 3.** Vilken figur får du om du sätter ihop två lika trianglar?

- 4.** Hur känner du igen

a. en triangel?

---

b. en kvadrat?

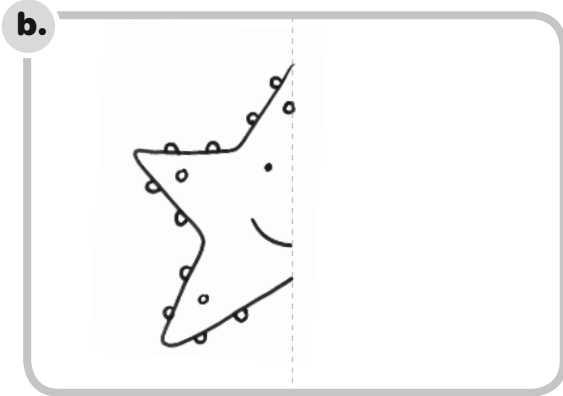
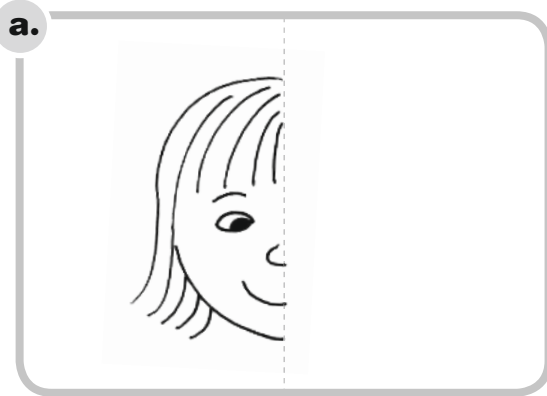
- 5.** Vad är det för skillnad mellan en triangel och en rektangel?
Rita figurerna och förklara.

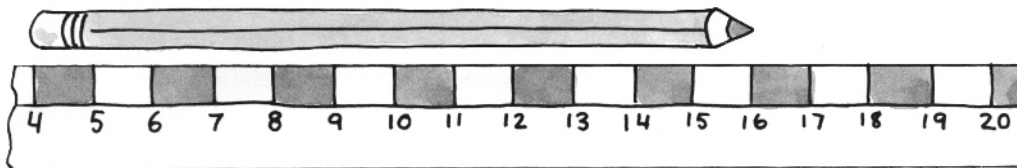

---

6. Här ser du halva figuren. Fortsätt att rita klart figuren.

7. Hur lång är pennan?

8. Anna hoppar 90 cm i höjdhopp. Noel hoppar 5 cm lägre än Anna. Alva hoppar 10 cm högre än Noel.

a. Hur högt hoppar Noel?

_____

b. Vem hoppar högst?

_____

9. Mät tre saker i ditt klassrum. En av sakerna ska vara ungefär 1 m. En sak ska vara kortare än 1 m. En ska vara längre än 1 m. Jag har mätt

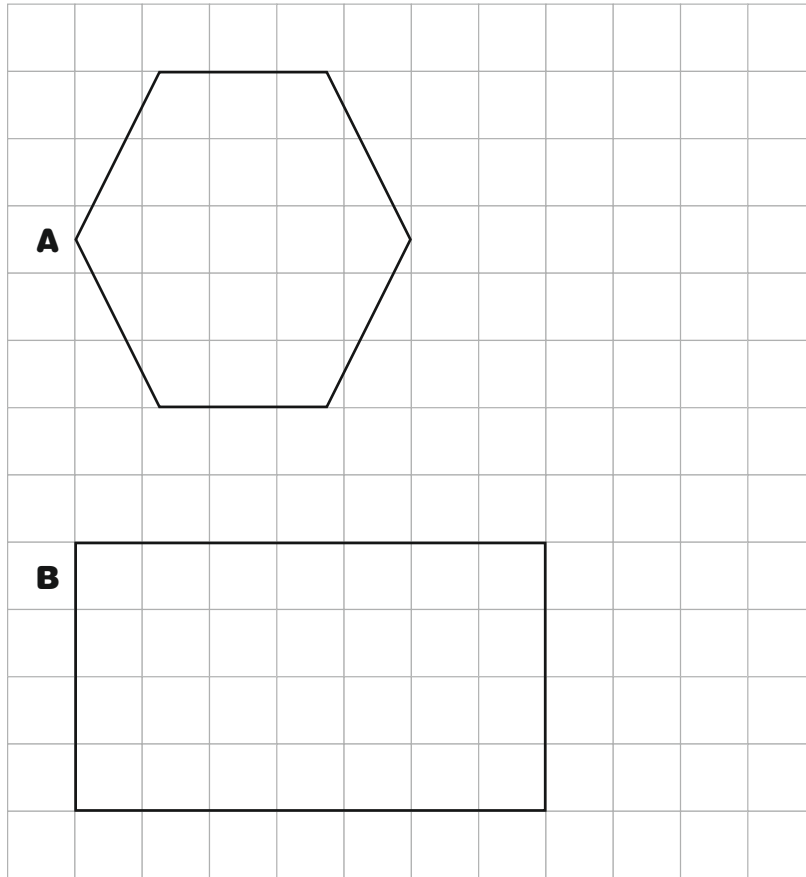
_____
_____

10. Skriv m (= meter) eller cm (= centimeter).

- a. Simbassängen är 25 _____ lång.
- b. En penna är 15 _____ lång.
- c. Moas mamma är 170 _____ lång.
- d. Edwin har 800 _____ till skolan.
- e. En mobiltelefon är 10 _____ lång.

3:14

11. Vilken av figurerna har störst omkrets?

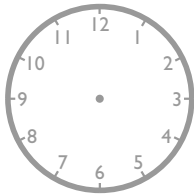
Figuren _____ har störst omkrets.

3:15

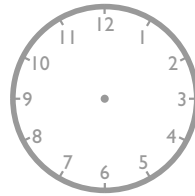
12. Klockan är tolv nu. Hur mycket är klockan om

- a.** en timme?
- b.** en kvart?
- c.** 45 minuter?
- d.** en och en halv timme?

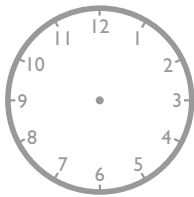
13. Hur mycket är klockan? Rita visarna på klockorna.

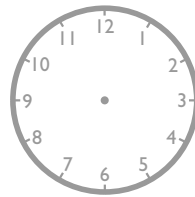
Klockan är 07.45

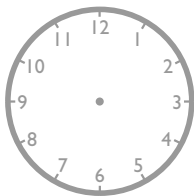
Klockan är 10.00

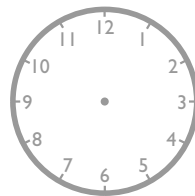
Klockan är 15.30

Klockan är 18.15

Klockan är 06.15

Klockan är 19.10

3:16

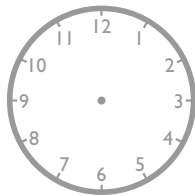

- 14.** Det tar 10 minuter att gå till idrottsplatsen.
Hur lång tid tar det att gå fram och tillbaka?
-

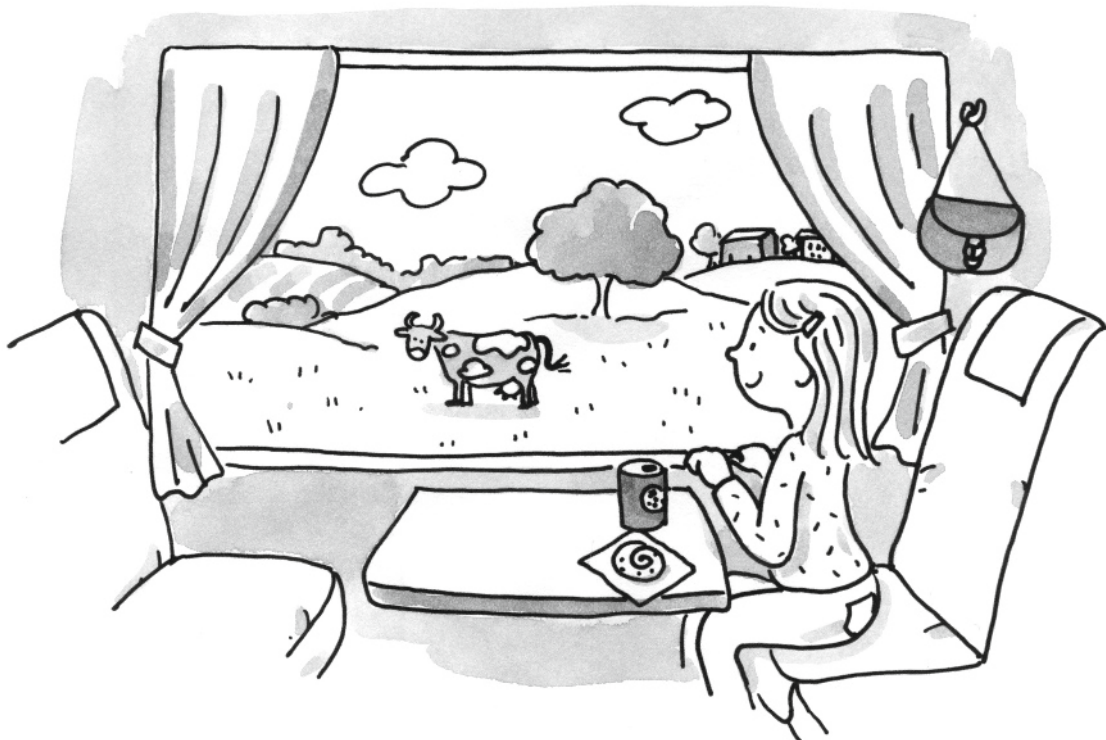
- 15.** Elsas ridlektion börjar klockan 18.00. Det tar knappt 15 minuter
att åka till ridhuset. Vilken tid måste Elsa senast åka?
-

- 16.** Adam tränar fotboll två gånger i veckan. Varje träning är
en och en halv timme lång. Hur många timmar tränar
Adam i veckan?
-

- 17.** Fotbollsmatchen börjar klockan 15.00.
Den slutar efter en timme och en kvart. Hur mycket
är klockan då? Rita visarna på klockan.

3:17

- 18.** Ebba tar tåget till sin moster. Tåget avgår klockan 14.45 och kommer fram klockan 17.00. Hur lång är tågresan?

- 19.** Ebbas moster hämtar Ebba på tågstationen klockan 17.00. Sedan är det en halvtimmes bilresa till mosters stuga. När är de framme vid stugan?

- 20.** Hur många timmar är ett dygn?

- 21.** Hur många minuter är en timme?

- 22.** Hur många sekunder är en minut?

3:18

23. Vilken enhet passar bäst?
Skriv g (gram) eller kg (kilogram).

- a. Ett brev väger 20 _____.
- b. Ett mjölkpaket väger ungefär 1 _____.
- c. Ett jästpaket väger 50 _____.
- d. En bil väger 1 000 _____.

24. En banan väger ungefär 200 g. Hur många bananer får plats i ett kilo?

---

25. En liten mjölpåse väger 1 kg och en stor påse väger 2 kg.
Hur många små påsar väger lika mycket som 3 stora påsar?

---

26. Vilken vas rymmer mest? Ringa in den.

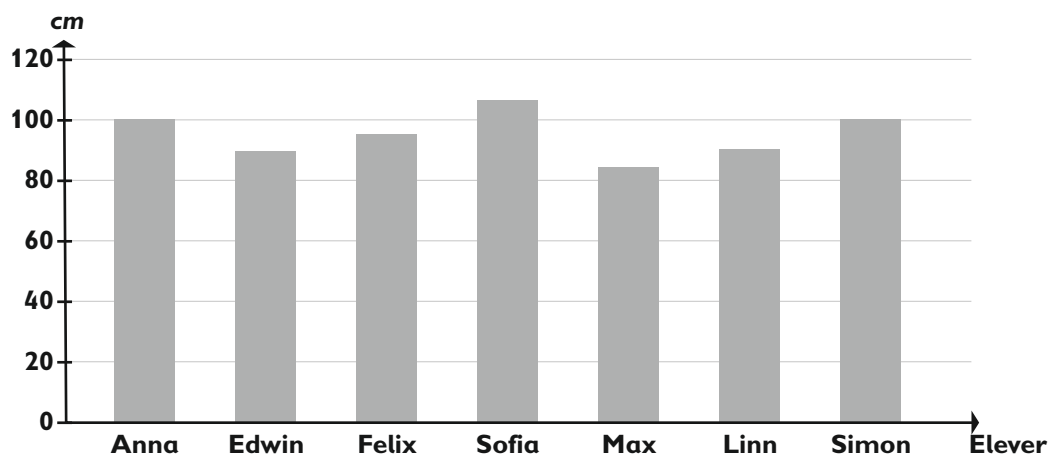

27. Edwin plockade 6 kg äpplen och Anna plockade hälften så mycket päron. Hur många kilo frukt plockade de tillsammans?

Sannolikhet och statistik

1. På en friidrottsdag hoppade eleverna höjdhopp. I stapeldiagrammet ser du resultatet.

- a. Vem hoppade högst?

- b. Vem/vilka hade näst bästa resultat?

- c. Hur mycket högre hoppade Anna jämfört med Edwin?

- d. Hur många elever hoppade lägst 1 m?

- e. Vem kom på fjärde plats?

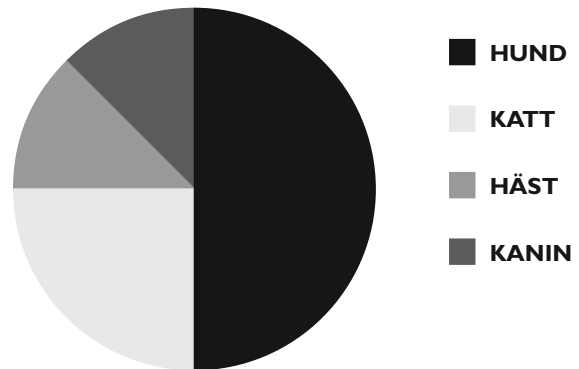
---

2. Saga gjorde en undersökning i klassen. Hon vill veta vilket djur som är mest populärt. Så här ser tabellen och cirkeldiagrammet ut.

DJUR	ANTAL RÖSTER
hund	12
katt	6
häst	3
kanin	3

- a. Vilket djur är mest populärt?

- b. Hur många tycker om katter?

- c. Hur många röstade sammanlagt?

- d. Hälften av eleverna röstade på ett djur. Vilket djur?

- e. Gör en egen fråga till tabellen eller diagrammet.

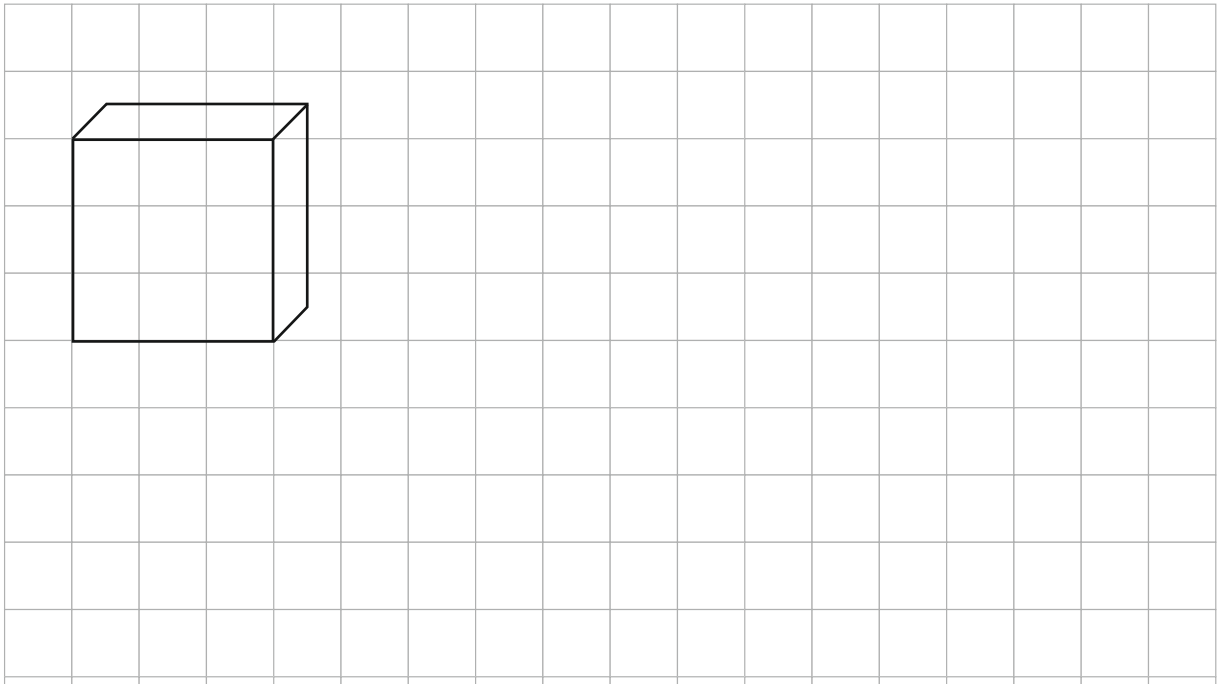

3:21

Samband och förändringar

1. Rita dubbelt så stor kub.

2. Det är 200 m runt en bana.

Hur många gånger måste du springa runt banan om du vill springa

a. 400 m? _____

b. 1 000 m? _____

3:22

3. Pojken på bilden är 130 cm lång. Uppskatta hur hög tallen är. Markera med ett kryss.

a. 5 meter

b. 7 meter

c. 10 meter

d. 13 meter

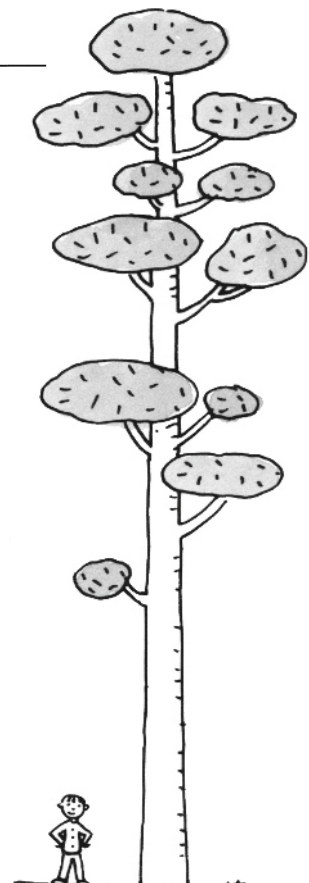
4. Ett glasspaket räcker till 4 personer.

Hur många glasspaket går det åt om det är

a. 8 personer? _____

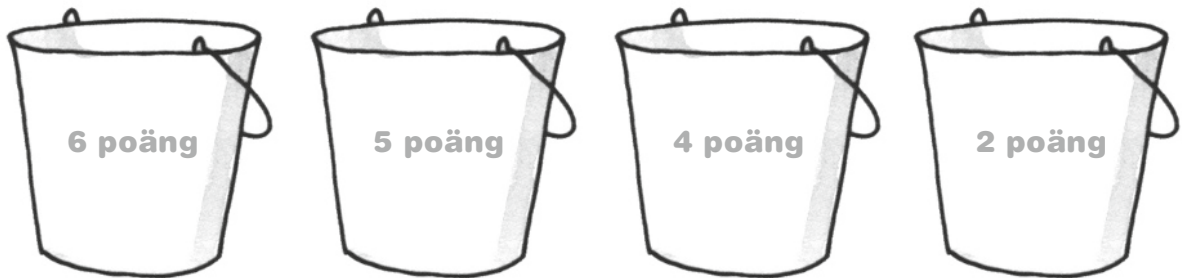
b. 12 personer? _____

c. 20 personer? _____

Problemlösning

1. Esaias kastade 4 ärtpåsar i hinkar. Han fick sammanlagt 20 poäng.

I vilka hinkar hamnade ärtpåsarerna? Ge två olika förslag.

---

2. Vilket tal tänker Gustav på?

Talet är högre än 10.

Det är lägre än 100.

Det är ett jämnt tal.

Om du dividerar talet med 2 får du 25.

Talet Gustav tänker på är _____.

3. Vilket tal tänker Alice på?

Talet är ett udda tal.

Det är högre än 20.

Det är lägre än 50.

När du multiplicerar talet med 3 får du 75.

Talet Alice tänker på är _____.

3:23

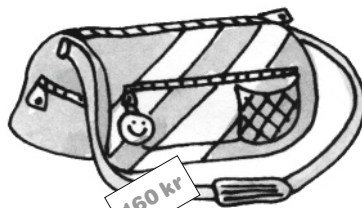
4 a. Vad kan du köpa om du har 200 kr?

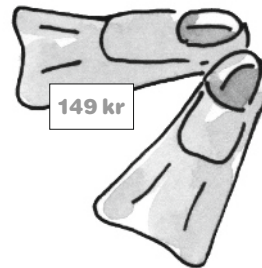
29 kr

50 kr

160 kr

149 kr

---

b. Hur mycket pengar får du tillbaka?

---

5. Albin kastar bollar i hinkar. Han får 1, 3 eller 5 poäng om bollen hamnar i hinken.

1 poäng

3 poäng

5 poäng

a. Albin kastar 3 bollar och alla bollar hamnar i olika hinkar. Hur många poäng får Albin?

---

b. Nu kastar han 5 bollar och får 15 poäng. Vilka hinkar hamnar bollarna i?

---

c. En gång kastar Albin 8 bollar. Hälften av bollarna hamnar utanför hinkarna. Hur många poäng kan han få?

---

d. Vad är det bästa resultatet du kan få med 10 bollar?

3:24

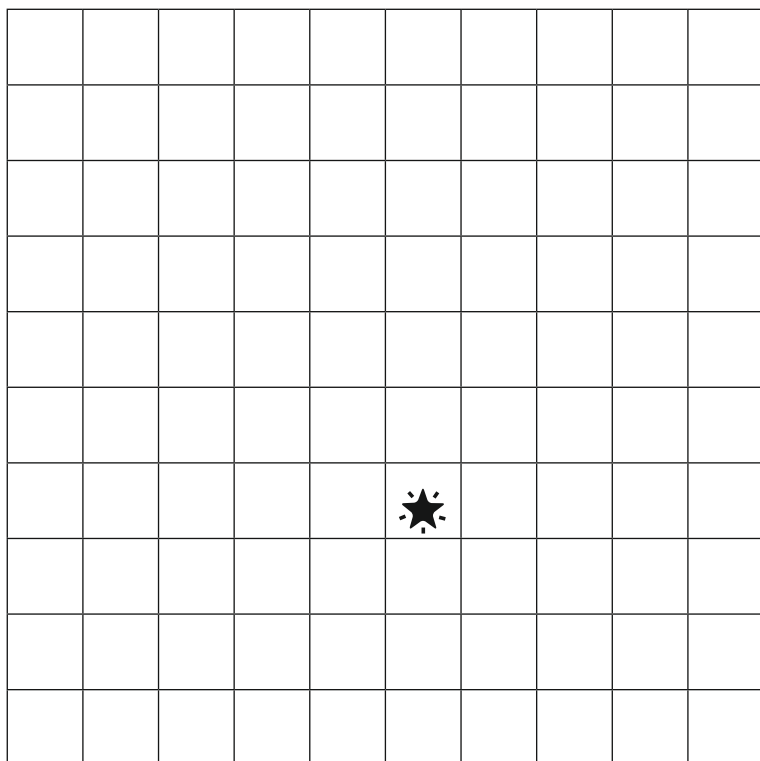

6. Moa och hennes mamma sätter 30 tulpanlökar i rabatten. Varannan tulpan är röd. Hur många röda tulpaner blir det?
7. Klassen sparar pengar till en skolresa. Hittills har eleverna fått ihop 1 550 kr på loppis. De behöver 2 000 kr till skolresan. Hur mycket fattas det?
8. En glasspinne kostar 13 kr. Hur många glasspinnar kan du köpa för 50 kr?
9. Saga ska lägga 35 bullar i plastpåsar. I varje påse ska det vara minst fyra bullar. Hur många plastpåsar behöver hon? Rita och förklara.
10. Alice har 50 kr och Max har dubbelt så mycket som Alice. Edwin har 70 kr mer än Alice. Vem har mest pengar?
11. Jack blandar saft. Till 1 dl saft tar han 7 dl vatten. Till hur många glas räcker det om ett glas är 2 dl?
12. Albin köper 5 fiskar till sitt akvarium. Fiskarna kostar 30 kr, 35 kr och 40 kr styck beroende på vilken sort det är. Albin vill ha minst två olika sorter. Hur mycket får han betala för fiskarna?

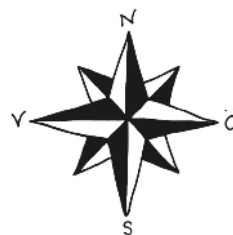
3:25

13. Var ligger skatten?

1. Börja från rutan med stjärnan i.
2. Gå 3 steg norrut. Ett steg betyder en ruta.
3. 2 steg västerut.
4. Gå 6 steg söderut.
5. Gå 4 steg österut. Där ligger skatten.

3:26